

UCZEŃ PRZERÓŚŁ MISTRZA

metoda projektu w edukacji wczesnoszkolnej

MOJA OJCZYZNA WĘDRUJEMY PO POLSCE

scenariusz dla klasy II
szkoły podstawowej

czas realizacji: 18 godzin (około 2-3 tygodni)

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**UCZEŃ
PRZERÓŚŁ
MISTRZA**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UZASADNIENIE REALIZACJI PROJEKTU

Powiedzenie: „cudze chwalicie, swego nie znacie”, mobilizuje nas do poznawania swego kraju w dziedzinie kultury, języka i tradycji różnorodnych regionów. Spojrzenie na Polskę i jej podstawowe krainy geograficzne otwiera przed nami niekończącą się przygodę związaną z odkrywaniem jej bogactwa, uroku i zakątków.

Każdy region Polski ma swoją tradycję i zwyczaje. Podróżując od morza do Tatr możemy doświadczyć, tak wielkiej różnorodności kulturowej, że można zapomnieć iż jesteśmy wciąż w tym samym kraju. Gwary językowe w niektórych regionach są używane do dziś i stanowią wizytówkę danej części Polski, co nie znaczy, że są zrozumiałe dla każdego Polaka.

Pokazując dzieciom od najmłodszych lat różnorodność kulturową Polski inspirujemy je do odkrywania rzeczywistych miejsc i kultur o których uczyli się w szkole.

CELE PROJEKTU:

- Poznamy regiony Polski.
- Znamy znaczenie kolorów na mapie fizycznej.
- Podzielimy się wiedzą z innymi.
- Wykonamy mapę przestrzenną Polski.
- Potrafimy współpracować w grupie.
- Wiemy gdzie szukać potrzebnych nam informacji.

GŁÓWNE KOMPETENCJE KLUCZOWE UNII EUROPEJSKIEJ ROZWIJANE PODCZAS REALIZACJI PROJEKTU

- umiejętność posługiwania się językiem ojczystym w mowie i piśmie;
- umiejętność dostrzegania różnorodności kulturowej;
- umiejętność liczenia, znajomość miar;
- umiejętność poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji;
- umiejętność autorefleksji, dostrzegania swoich mocnych i słabych stron;
- umiejętność wykazywania się tolerancją i szanowania różnych punktów widzenia;
- umiejętność planowania i organizowania pracy;
- umiejętność rozróżniania kultury lokalnej i narodowej.

REALIZOWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO PODSTAWY PROGRAMOWEJ DLA I ETAPU EDUKACYJNEGO

Edukacja polonistyczna. Uczeń:

- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji;
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje ;
- tworzy wypowiedzi: w formie ustnej i pisemnej.

Edukacja muzyczna. Uczeń:

- zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej: śpiewa proste melodie, piosenki z repertuaru dziecięcego; wykonuje śpiewanki i rymowanki.

Edukacja plastyczna. Uczeń:

- w zakresie percepcji sztuki: określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją;
- w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni .

Edukacja społeczna. Uczeń:

- wie, jakiej jest narodowości; wie, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy).

Edukacja przyrodnicza. Uczeń:

- nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego.

Edukacja matematyczna. Uczeń:

- liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1;
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 ;
- rozwiązuje proste zadania tekstowe ;
- mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości.

Zajęcia komputerowe. Uczeń:

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie;
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi.

PRODUKTY KOŃCOWE PROJEKTU

- Przestrzenna mapa Polski.
- Prezentacja wybranych regionów podczas spotkania z uczniami całej szkoły i rodzicami.

MATERIAŁY WSPOMAGAJĄCE

- Zestaw zasobów nr 2 (Podróże po Polsce) na tablicę multimedialną do wykorzystania w czasie wybranym przez nauczyciela.
- KARTY PRACY NR 1 – 8

TABLICA MULTIMEDIALNA

FILM 1: „Pomorskie klimaty”.

FILM 2: „Pojezierze Mazurskie”.

FILM 3: „Górski zew”.

FILM 4: „Nizina Wielkopolska”.

QUIZ: Utrwalamy zdobyte wiadomości.

ANGIELSKI: Poznajemy słówka związane z mapą.

GRA: Przyporządkowujemy obrazki do regionu.

POLICZ: Ćwiczymy umiejętność koncentracji uwagi i liczenia.

PAMIĘĆ: Ćwiczymy umiejętność odtwarzania rytmu matematycznego z pamięci.

KARAOKE: Śpiewamy piosenkę: *To je*.

KRZYŻÓWKA: Wykorzystujemy zdobyte wiadomości.

PROPONOWANY PRZEBIEG DZIAŁAŃ

ETAP PROJEKTU	SUGEROWANE DZIAŁANIA	CZAS
I Wybór zagadnienia i określenie celów projektu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoczęcie pracy i mapa skojarzeń <i>Pytanie kluczowe: Dlaczego różnorodność regionów Polski stanowi jej wartość?</i> 	2 godz.
	ustalenie tytułu i celów projektu	1 godz.
	ustalenie harmonogramu realizacji projektu	2 godz.
II Realizacja projektu	prezentacja regionu- pomorze	1 godz.
	prezentacja regionu- pojezierze mazurskie	1 godz.
	spotkanie z ekspertem	1 godz.
	wykonanie mapy Polski	2 godz.
	prezentacja regionu- nizina Wielkopolska	1 godz.
	prezentacja regionu- góry	1 godz.
	wykonanie rekwizytów	2 godz.
	przygotowanie prezentacji i spotkania z uczniami	1 godz.
III Prezentacja projektu	spotkanie z uczniami szkoły i prezentacja działań	2 godz.
IV Ocena projektu i ewaluacja	mapa skojarzeń, rozmowa w kręgu	1 godz.
RAZEM		18 godzin
UWAGI	<p style="text-align: center;">***</p> <p style="text-align: center;">gwiazdki sugerują podział na dni</p>	

SCENARIUSZ 1

WYBÓR ZAGADNIENIA I OKREŚLENIE CELÓW PROJEKTU

- Zainteresowanie dzieci tematem, rozbudzenie ich ciekawości.
- Ustalenie warunków pracy metodą projektu.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

1. Rozmowa kierowana.

Nauczyciel po wejściu do klasy rozwiesza mapę Polski i zaczyna rozmowę z dziećmi na temat naszego kraju. Pyta gdzie w Polsce do tej pory już byli i prosi, by pokazały to miejsce na mapie. W czasie gdy dzieci pokazują odwiedzane przez siebie miejsca, nauczyciel pyta jaki to region Polski.

2. Zabawa ruchowa.

Dzieci poruszają się swobodnie w rytm muzyki. Po zatrzymaniu nagrania nauczyciel wypowiada nazwę jednego z czterech regionów. Zadaniem dzieci jest pokazanie czynności, jakie można wykonywać w danym regionie. Na przykład:

- morze – naśladowanie rękami falującej wody lub opalanie się,
- pojezierza – naśladowanie różnych stylów pływackich,
- niziny – jazda na rowerze, zbieranie grzybów, spacerowanie,
- góry – wspinaczka, jazda na nartach (lub inne według pomysłów dzieci).

3. Mapa skojarzeń.

Dzieci losują kartoniki z symbolami czterech regionów Polski (załącznik nr 1). W ten sposób przypisywane są do jednej z grup: pomorze, pojezierze, niziny, góry. Dzieci w zespołach wykonują mapę skojarzeń do danego regionu. Każda grupa prezentuje swoją mapę uzasadniając dlaczego, umieścili na niej takie skojarzenia. Mapy należy zachować do końca trwania projektu.

4. Ustalenie tytułu i celów projektu.

Dzieci proponują hasła, pod którymi będzie przebiegał następny projekt np.: Polska, Regiony polskie, Podróże po Polsce. Propozycje są zapisywane na tablicy, w drodze głosowania wybieramy jedną z nich. Nauczyciel wraz z dziećmi ustala przebieg działań i cele projektu np.:

- Chcemy poznać regiony Polski ich położenie i tradycje.
- Będziemy pracować w grupach i dzielić się zdobytymi przez siebie informacjami.
- Będziemy szukać ciekawostek o tych regionach.
- Wykonamy przestrzenną mapę Polski.
- Podzielimy się swoją wiedzą z innymi uczniami naszej szkoły.
- Zachęcimy innych do odwiedzenia tych regionów.

5. Rozmowa kierowana.

Nauczyciel rozmawia z uczniami na temat poprzedniego dnia. Dzieci przypominają sobie zdobyte informacje. Prezentuje także fizyczną mapę Polski, pyta dzieci dlaczego jest ona pokolorowana w ten sposób?

- KARTA PRACY NR 1. Mapa Polski)

6. Przypomnienie podstawowych informacji o Polsce.

Nauczyciel upewnia się, że dzieci znają symbole narodowe (godło, flaga), potrafią zaśpiewać hymn narodowy, wiedzą jakie miasto jest stolicą Polski. Uświadamia im, że symbole narodowe są tym, co łączy wszystkich Polaków z różnych regionów Polski.

- KARTA PRACY NR 2. Tekst z lukami i symbole narodowe

7. Ustalenie zadania domowego i harmonogramu prac.

Zadaniem dzieci jest wyszukanie informacji i ciekawostek na temat regionu przypisanego grupie, do której należą. Wiadomości będą prezentowane według ustalonego harmonogramu prac (załącznik nr 2). Każdego dnia dwa regiony.

PYTANIA DO UCZNIÓW:

- Co łączy wszystkich Polaków?
- Jakie korzyści płyną z różnorodności kulturowej?
- Dlaczego regiony Polski różnią się między sobą?

SCENARIUSZ 2

REALIZACJA PROJEKTU

- Przeprowadzenie działań zgodnie ze wspólnymi ustaleniami dzieci i nauczyciela.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

1. Prezentacja regionu – Pomorze.

Dzieci z grupy o nazwie „Pomorze” prezentują zdobyte informacje i ciekawostki na temat danego regionu. W miarę możliwości przygotowują zdjęcia w formie elektronicznej, tak aby mogły być później wyświetlane za pomocą projektora lub na tablicy multimedialnej. W czasie prezentacji słuchacze mają możliwość zadawania pytań i opowiadania własnych doświadczeń związanych z tym regionem.

2. Prezentacja i omówienie filmu.

Wspólne oglądanie filmu pt.: „Pomorskie klimaty”, usystematyzowanie i utrwalenie wiadomości na temat Pomorza, w oparciu o obejrzany film.

- KARTA PRACY NR 3. Mapa Pomorza i tekst z lukami

3. Piosenka.

Słuchanie i śpiewanie piosenki w gwarze kaszubskiej *To je*.

- Karaoke – tablica multimedialna

4. Prezentacja regionu – Pojezierze.

Grupa „Pojezierze” przedstawia wyszukane wiadomości na temat pojezierza mazurskiego. W czasie prezentowania wiadomości, na tablicy multimedialnej są wyświetlane zdjęcia z danego regionu. Pozostała część klasy może zadawać pytania i snuć swoje refleksje związane z tym regionem.

5. Prezentacja i omówienie filmu.

Wspólne oglądanie filmu pt.: „Pojezierze mazurskie”, usystematyzowanie i utrwalenie wiadomości na temat Mazur w oparciu o obejrzany film.

- KARTA PRACY NR 4. Mapa Pojezierza i zadania z tekstem

6. Spotkanie w kręgu.

Nauczyciel inicjuje rozmowę w kręgu. Zachęca dzieci do wyrażenia swojej opinii na temat poznanych regionów. Zwraca uwagę na fakt, że każdy region ma swoje wady i zalety, prosi by uczniowie postarali się wskazać jedno i drugie. Dzieci, które prezentowały wiadomości opowiadają o odczuciach, jakie towarzyszyły im w trakcie przekazywania wiedzy innym. Każdy ma możliwość wyrażenia swojej opinii na temat minionego dnia.

7. Przygotowanie do spotkania z ekspertem.

Dzieci pod kierunkiem nauczyciela przygotowują pytania do eksperta.

8. Spotkanie ekspertem.

Wycieczka do biura geodezyjnego (ewentualnie zaproszenie geodety, lub kartografa do klasy). Ekspert opowiada dzieciom o swojej pracy, prezentuje im pokrótce historię mapy. Pokazuje jej przydatność w różnych sytuacjach życiowych oraz przedstawia zamianę mapy papierowej w elektroniczną (GPS, Google Earth). Dzieci mają możliwość zadawania pytań ekspertowi na temat nurtujących ich problemów dotyczących tematu.

- KARTA PRACY NR 5. Mapa Polski

9. Wykonanie podstawy do mapy przestrzennej.

Do tego zadania potrzebne będą: czarna folia budowlana o wymiarach około 4x4 metry, papierowa taśma malarska i farby emulsyjne w kolorach: niebieski, zielony, żółty, czerwony. Na folii dzieci nakleją uproszczony kontur Polski, następnie malują ją zgodnie z kolorami mapy fizycznej, uwzględniając morze Bałtyckie. Na koniec punktami zaznaczają najważniejsze miasta i nakleją w odpowiednich miejscach kartki z ich nazwami (wcześniej zalaminowane).

10. Prezentacja regionu – niziny.

Dzieci z grupy o nazwie „Niziny” prezentują zdobyte informacje i ciekawostki na temat danego regionu. W czasie wystąpienia na tablicy wyświetlane są zdjęcia. Słuchacze mają możliwość zadawania pytań i opowiadania o własnych doświadczeniach oraz odbytych podróżach związanych z tym regionem.

11. Prezentacja i omówienie filmu.

Wspólne oglądanie filmu pt.: „Nizina Wielkopolska”. Usystematyzowanie i utrwalenie wiadomości na temat Nizin w oparciu o obejrzany film.

- KARTA PRACY NR 6. Mapa Nizin

12. Prezentacja regionu – góry.

Grupa o nazwie „Góry” zapoznaje klasę z przygotowanymi przez siebie informacjami i prezentuje zdjęcia na tablicy odnoszące się do regionu górskiego w Polsce. Pozostałe dzieci mogą zadawać pytania dotyczące prezentacji.

13. Prezentacja i omówienie filmu.

Wspólne oglądanie filmu pt.: „Górski zew”. Usystematyzowanie i utrwalenie wiadomości na temat gór w oparciu o obejrzany film.

- KARTA PRACY NR 7 Mapa polskich gór i liczenie.

14. Spotkanie w kręgu.

Dzieci, które prezentowały wiadomości opowiadają o odczuciach, jakie towarzyszyły im w trakcie przekazywania wiedzy innym. Opisują trudności, jakie napotkały w czasie przygotowywania materiałów i informacji do tematu. Nauczyciel stwarza możliwość, aby każdy mógł wypowiedzieć się na

temat nowo zdobytych wiadomości i wyrazić opinię na temat minionego dnia. Za pomocą tabeli dzieci mogą nazwać emocje jakie im towarzyszyły w trakcie prezentacji.

- Załącznik nr 3 tabela ewaluacyjna

15. Wykonanie rekwizytów do mapy przestrzennej.

Po zdobyciu informacji, (poprzez wysłuchanie prezentacji grup, obejrzenie filmy, spotkanie z ekspertem) dzieci proponują symbole charakterystyczne dla każdego regionu np.: ryba, owca, ciupaga, żaglówka, koziołki, fale, leżak, narty, góry, tatarak, kartofel. Wykonują je dowolną techniką w formie przestrzennej tak, by elementy można było ustawić na mapie. Powinny one być na tyle duże by pasowały do rozmiaru mapy i były widoczne z daleka.

- Sugestia. Rewizyty umieszczamy na długich tyczkach około 1 metra, a tyczki mocujemy w butelkach wypełnionych piaskiem.)

16. Przygotowanie do prezentacji projektu.

Ustalenie metody prezentacji nabytej wiedzy z wykorzystaniem mapy przestrzennej. Zredagowanie informacji prezentowanych przez dzieci na podstawie opracowanych wcześniej wiadomości. Wybranie z całości kluczowych informacji, tak by każde dziecko z grupy mogło powiedzieć jedno, dwa zdania (z pamięci).

PYTANIA DO UCZNIÓW:

- Jakie korzyści płyną dla Polski z posiadania wielu różnorodnych regionów?
- Z jakich powodów jedziemy na wakacje w różne regiony Polski?
- Czym charakteryzują się poszczególne regiony?
- Jakie czynniki powodują, że ludzie chcą odwiedzać dany region?

SCENARIUSZ 3

PREZENTACJA PROJEKTU I OCENA DZIAŁAŃ

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

1. Prezentacja projektu.

Podczas spotkania podsumowującego działania projektowe, uczniowie klasy drugiej prezentują efekty swojej pracy. W centralnym miejscu sali jest rozłożona mapa Polski wykonana przez dzieci. Jest ustawiona tak, by zaproszeni goście: uczniowie i rodzice mogli usiąść lub stanąć wokół niej. Dzieci podzielone na zespoły prezentują przygotowany przez siebie region. W dłoniach trzymają przygotowane elementy dekoracyjne. Kolejno wygłaszają swoje kwestie po czym ustawiają na mapie symbole charakterystyczne dla regionu.

- Sugestia. W celu zwiększenia zainteresowania słuchaczy, dzieci mogą prezentować regiony w rundach. To znaczy po jednym uczniu z każdej grupy, aż do momentu gdy wypowiedzą się wszyscy.

2. Utrwalenie wiadomości.

Podsumowanie i zebranie wszystkich informacji dokonuje się poprzez rozwiązanie krzyżówki. Quiz daje nam możliwość sprawdzenia wiedzy jaką posiadają dzieci na temat regionów. Działania dostępne na tablicy multimedialnej.

3. Mapa skojarzeń.

Wracamy do map skojarzeń wykonanych na początku projektu. Dzieci analizują je poszerzając o nowe informacje uzyskane w czasie działań projektowych.

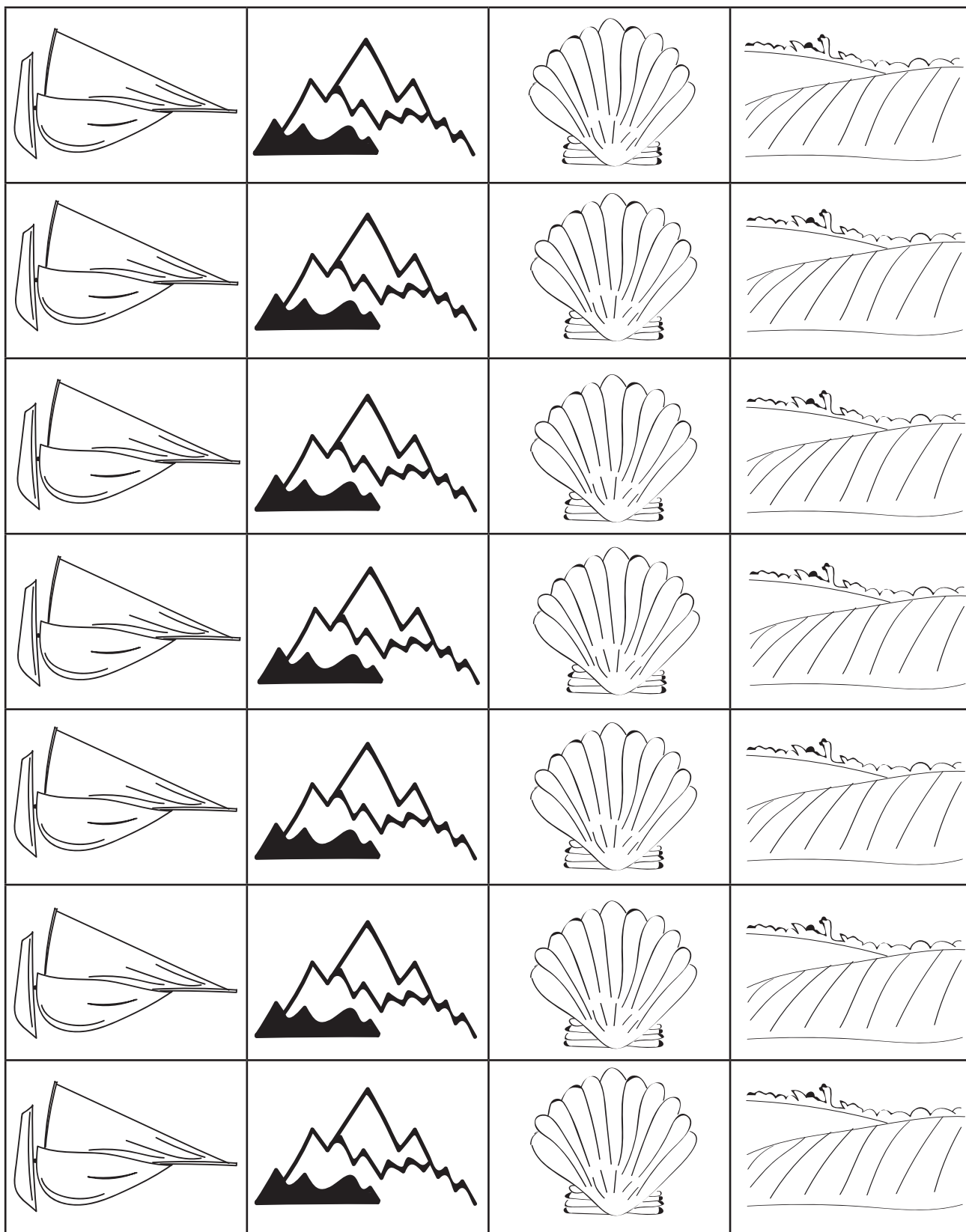
4. Spotkanie w kręgu.

Nauczyciel rozmawia z dziećmi o tym, w jakim stopniu mogą wykorzystać informacje o regionach podczas podróży wakacyjnych. Jakie mają pomysły na zachęcenie innych do ich odwiedzenia (inspirowane różnymi ciekawostkami). Dzieci swobodnie opowiadają o sukcesach i porażkach, jakich doświadczyły w czasie pracy nad tym projektem. Zwracają uwagę na umiejętności, jakie nabyły w trakcie jego trwania, z których będą mogły korzystać w życiu codziennym. Ewaluacji swoich działań dzieci dokonują przy pomocy tabeli, uzasadniając przy tym ilość przyznawanych sobie punktów.

PYTANIA DO UCZNIÓW:

- Pytanie kluczowe: Dlaczego różnorodność regionów Polski stanowi jej wartość?
- Jak wytłumaczysz powiedzenie: „Cudze chwalicie swego nie znacie”.
- Jak kultura danego regionu oddziałuje na turystów, którzy go odwiedzają?

Załącznik nr 1

Załącznik nr 2

REGION	IMIONA DZIECI	TREŚCI	DATA
MORZE		Ukształtowanie terenu	
		Tradycje i zwyczaje	
		Strój regionalny	
		Ciekawostki	
POJEZIERZE MAZURSKIE		Ukształtowanie terenu	
		Tradycje i zwyczaje	
		Strój regionalny	
		Ciekawostki	
NIZINA WIELKOPOLSKA		Ukształtowanie terenu	
		Tradycje i zwyczaje	
		Strój regionalny	
		Ciekawostki	
GÓRY		Ukształtowanie terenu	
		Tradycje i zwyczaje	
		Strój regionalny	
		Ciekawostki	

Załącznik nr 3

Jeśli w czasie prezentowania wiadomości towarzyszyło ci dane uczucie pokoloruj pole TAK, jeśli nie odczuwałeś takiej emocji pokoloruj pole NIE.

EMOCJE	TAK	NIE
Spokój		
Lęk		
Wstyd		
Opanowanie		
Zdenerwowanie		
Duma		